

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 70 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

La sărbătoarea drepturilor.

Un învățat renumit, cu numele Lamennais, care în toată viața sa a fost cel mai înflăcărat luptător pentru câștigarea de drepturi pe seama poporului, a spus în o carte a sa, intitulată „Cartea poporului”, că lacrimile cele mai amare sunt acelea, cari nu cad pe sânul nimănui și pe cari nimeni nu le șterge. Judecând aceste vorbe între împrejurările de azi ale înfricoșatului războiu din lumea mare, putem mărturisi cu inima liniștită, că acum se varsă cele mai amare lacrimi. Pentru că chiar și dacă eroilor, cari se luptă cu întunerecul morții, nu le picură lacrimi când li-se închid pleoapele, până la răsărirea altei lumi viitoare, totuși cei rămași acasă nu și pot stăpâni puterile, când sunt podiți de lacrimi.

Și lacrimile curg vale, merg părau. Ele sunt cele mai amare, căci ale soției nu cad pe obrazii soțului, ale soțului nu cad pe al soției și pe fața rumenă a copilășilor. Și astfel lumea plânge, plâng văile și păraele și varsă lacrimi dealurile și munții, căci lacrimi sunt potopurile de sânge.

Trec zilele și plânsul nu mai înceată și iată vine ziua mare a Nașterii Domnului, care trebuie să trezească pe cei slabi de inimă din împărăția plângerii. Ca și odinioară, când mironosițele mueri au alergat la groapa Mântuitorului și au plâns văzând mormântul gol iar îngerul le-a spus să nu plângă, că a înviat Domnul, așa și azi glas de sus ne strigă să se oprescă jalea și lacrimile celor ce plâng. Ziua nașterii Domnului ne face să ne gândim la scopul venirii Mântuitorului nostru Isus Christos în lume. Ea ne îndeamnă la cugetarea, că nu trebuie să privim lucrurile așa cum sunt ele astăzi, ci să ni-le închipuim așa cum s'ar

potrivi ele cu scopul venirii în lume a lui Dumnezeu.

Infrățirea, pacea, bunăînvoirea au fost scopurile cele mai înalte ale coborîrii Fiului lui Dumnezeu pe pământ și dacă azi vedem chiar contrarul lor, de aici nu urmează că avem să îngropăm adevărul veșnic, care ne șoptește, că Intruparea Fiului lui Dumnezeu nu s'a făcut cu scopul, ca adevărul să rămână îmbrobodit.

Doar chiar înfricoșatul războiu ne-a dat destule dovezi, că zilele grele ce apasă acum sufletul omenimii au fost de lipsă, căci prea s'a depărtat omul de Ziditorul său, prea ne-am învățat să ne cugetăm numai la noi și am dat uitării pe deaproapele nostru. Cei mai nereligioși oameni, cei mai fără credință în Dumnezeu, au căutat apropiere către Dumnezeu acum când se aflau în fața morții și au mai încetat cuvintele de ocară și de osândă la adresa Celui ce ne-a zidit.

Când vedem deci, că oameni, fără nici un strop de credință în suflet s'au apropiat către gândul unei lumi mai bune, cum nu ne vom îndrepta noi gândul în spre partea aceasta, noi cari încă avem dreptul la viață și la înaintare, ca și ori-care popor din lume? Căci ceeace Dumnezeu ne-a dat, viața, aceasta o jertfim bucuos, când o cer nevoile mari ale scumpei noastre țări, dar trebuie să nutrim nădejdea că dreptul nostru va fi pe deplin recunoscut la vremea sa, cu alte cuvinte, avem nădejdea, că dreptatea se va încetățeni pe de-a'ntregul în scumpa noastră patrie.

Mântuitorul, când s'a coborît în lume și a fost întrebât de Ioan Botezătorul, că cine este, a răspuns că este vestitorul evangheliei pe seama săracilor. De aici

resultă, că nu numai cei puternici și obișduți, sunt chemați la ospățul împărăției veșnice; iar când a zis către oameni: „Fiți desăvârșiți”, a zis aceste vorbe către toată omenimea. Precum un om singuratic trăiește în persoana sa deosebit de altul și are dreptul la viață față de celalalt om singuratic, tot așa stă lucrul și cu popoarele, cari sunt compuse din totalitatea singuraticilor.

Astfel dară în înțelesul cuvintelor divine noi avem îndreptățirea, ca în zilele sfinteii sărbători a Nașterii Domnului, să ne punem toată nădejdea în faptele noastre, cari ar fi răsplătite cu acordarea drepturilor ce ni se cuvin. Căci săraci suntem în drepturi ceeace au spus-o nu despre noi, dar despre țărani din patria noastră și deputații maghiari în parlamentul țării în luna Decembrie, că ar trebui introdus votul universal. Apoi ziarele, foile maghiare aproape toate vorbesc de nădejdea, că vor veni zile mai bune și nu va mai fi nevoit țăranul maghiar să ia lumea în cap. Nădăjduiesc foile maghiare, că țărani maghiari aflători în America, la reîntoarcere în patrie, vor găsi vremuri mai bune.

Toate acestea ne îndreptătesc și pe noi să dorim zile mai bune. Ca acestea într'adevăr să vie, cade-se ca mai întâi noi de noi să ne facem datorința nu numai față de țară, ci și față de noi înșine.

Cea mai mare datorie o avem în zilele acestea, ca să fim cu dragoste unii față de alții. Căci în zile ca acestea avem mare lipsă de ea. Să ne gândim la frații noștri aflători în năcazuri tot atâta, cât ne gândim la noi înșine. Să ne strângem rândurile răzlețe. Atunci vom înfrunta mai cu bărbăție sărăcia și nevoile și vom fi și mai îndreptățiti să cerem pe terenul drepturilor răsplată pentru jertfele noastre. Căci niciodată poporul nostru n'a fost mai îndreptățit să ceară

răsplată și drepturi egale pe seama sa, ca și acum, când și sărbătoarea Nașterii Domnului ne amintește, că ea e Sărbătoarea drepturilor, căci toți suntem fii ai aceluiaș Părinte ceresc. Nașterea Domnului a netezit deosebirile dintre popor și popor și a scăpat pe om din robia păgânismului, chiar și pe cel mai sărac, căci însuș Domnul sărac s'a născut, ca astfel să arate lumii, că tot omul și deci tot poporul trebuie să se bucure de drepturi.

ad

holdovan ss paper

8(x)

DEPEȘI.

Retragerea generalului Ruski.

Paris. — Ziarul „Le Temps“ are următoarea telegramă din Petrograd:

Impăratul a adresat generalului Ruski, ridicat din funcțiunile sale de comandant șef al armatelor pe frontul de nord, o scrisoare în care el constată că activitatea generalului pentru a realiza sarcina grea și anevoioasă de apărare a capitalei l-a istovit prea mult încât are lipsă de repaus și de îngrijire serioasă a sănătății.

Mulțumește generalului pentru strălucitele rezultate pe cari le-a obținut și exprimă nădejdea că-l va revedea nu peste mult iarăș în fruntea armatelor.

Ucazul imperial care ridică pe generalul Ruski din funcțiunile sale îl face membru al consiliului imperial și al consiliului militar suprem.

Acțiunea Italiei în Albania.

Lugano. — Tratativelor dintre ministrul de externe Sonnino și ministrul de războiu Orlando, — ziarul Stampa le atribue o foarte mare importanță. Aceste tratative — serie ziarul italian — au avut de obiect acțiunea care o va începe Italia în Albania și chestia aprovizionării Sârbilor cu munițiune și alimente. Sfortările Italiei sunt în legătură cu neîncrederea Greciei, care s'a și văzut cerând Grecia explicații dela guvernul italian.

Ingrozitoarele lupte de pe frontul Bucovinei.

București. — Despre crâncenele lupte dela frontiera Bucovinei, zărelor bucureștene li se anunță din Dorohoi: In luptele dintre armatele austro-ungare-germane și rusești s'au dat teri groaznice atacuri. Trupele austro-ungare au bombardat cu tunuri și puști un aeroplan deasupra Boianului. Canonadele încrucișate au fost de o vehemență neînchipuită. Bombardurile n'au încetat nici pe o clipă și au fost atât de puternice încât s'au auzit până la Dorohoi. Canonadelor rusești trupele austro-ungare au răspuns cu înverșunare.

Trupele sârbești în luptă cu Bulgarii la Elbassan.

Berna. — După o telegramă primită de Le Temps din Londra la Elbassan se așteaptă sosirea trupelor bulgare. Bulgarii proiectează ca să înainteze prin valea Skumbului la Adria. Prințul Alexandru Karageorgevici a declarat că nouile pozițiuni ale armatei sârbești se întind dela Scutari până la San Giovanni di Medua, dela Siara până la Elbassan și dela Fieri până la Valona. Trupele sârbești au aci contact cu trupele italiene. Spre ost dela Elbassan Sârbii sunt de 3 zile în luptă violentă cu Bulgarii.

Luptele în Persia.

Berna. — După o telegramă din Teheran, trupele rusești au atacat la 35 kilometri departe dela Rabad Kerim armata emirului Klsnot, căreia îi dă ajutor și jandarmeria persiană. Rușii se apropie cu repeziune de oraș, unde au fost tăiate toate sârmele de telefon

și telegrafice, ceace îngreunează apărarea dușmanului.

Urișe lucrări de apărare la Canalul de Suez-

Salonic. — O persoană care a călătorit prin Canalul de Suez, povestește că acolo se fac pregătiri urișe pentru apărarea Canalului. Pe ambele maluri ale Canalului lucrează peste 200,000 de lucrători, cea mai mare parte indieni. Se fac șapte rânduri de tranșee. Ambele arși sunt strașnic întărite cu tunuri de calibru mare. Câteva din orașele apropiate au fost transformate în cetăți întărite. In Canal staționează vapoare de război, provăzute cu tunuri de cel mai mare calibru.

Incoronarea Țarului Ferdinand al Bulgariei ca rege al Macedoniei. — Unde se va face încoronarea?

Constantinopol. — Se comunică din Sofia: In cercurile guvernamentale se afirmă că după sărbători țarul Ferdinand al Bulgariei va face o nouă călătorie în Macedonia. Printre orașele vizitate vor fi Scopta, Veles, Prilep, Monastir și Ohrida. La Ohrida, în vechea mitropolie unde au fost încoronat vechii regi ai Bulgariei, între cari țarul Samuil, este vorba ca țarul Ferdinand să fie încoronat pentru a doua oară și ca țar al Macedoniei.

In numitele orașe macedonene se fac pregătiri pentru a se face țarul liberator o primire entuziastă.

După încoronare, e vorba să aibă loc o revistă, la care vor participa, în afară de legătura macedoneană, și detașamente de trupe austro-ungare și germane. Cu această ocazie, țarul va dăruia o mare sumă de bani pentru creșterea unui orfanat a fiilor de militari căzuți în război, care va purta numele lui.

Basarabia de sud teritor de război.

București. — Adevărul anunță că partea Basarabiei dintre Odessa, Reni și Ungheni a fost declarată teritor de război. Fără permisiune dela comandamentul militar din Chișineu nimeni nu îl este permis a se așeza sau părăsi acest teritor. Se mai anunță că arhivele tuturor autorităților civile și toate depozitele filialelor financiare din Reni vor fi duse la Odessa.

Un plan de năvălire în România??

Correspondentul din Stockholm al ziarului „Vossische Zeitung“ scrie următoarele:

Generalul Pau, care a sosit acum de curând din nou la Petrograd, s'a străduit, cu prilejul primei sale călătorii, să înduplece pe Țar și guvernul rus, ca să-l împărtească statornic la cartierul general al armatelor rusești.

Încercarea aceasta a fost zadărnicită de marele duce Nicolae, care nu voia să aibă un control continuu din partea generalului francez.

Atunci, generalii French, Joffre și Pau au întocmit un plan — pe care l'au înaintat țarului — pe baza căruia trupele rusești să năvălească în România, în caz când această țară nu s'ar alipi Quadruplei.

Se afirmă că țarul ar fi respins acest plan și atunci misiunea lui Pau a fost zadărnicită.

Călătoria de acum a generalului francez se poate să aibă un rezultat mai favorabil. Nu pare exclus ca generalul Pau să rămână în Rusia până la sfârșitul războiului, ca legătură între statul major rusesc și cel francez. Ar avea un rol de sfătuitoare ce privește mai ales politica față de Rusia și poate va pregăti și în cea ofensivă rusă pe frontul nord-estic, ofensivă la care a sfătuit și în cealaltă vizită a sa, când însă nu a fost ascultat.

La granița Basarabiei.

Ofensiva rusească așteptată deja de mai mult timp la frontul Bucovinei a început la 28 Decembrie. După Buletinele noastre Rușii după o pregătire mare cu artilerie au atacat cu forțe mari pozițiile austro-germane între râurile Prut și Nistrul și la Nord dela acest din urmă râu; însă ei au fost respinși pretutindeni cu pierderile cele mai grele. După unele știri Rușii ar fi reușit de a ocupa localitățile Toporăuți și Sadagura dar ceaștă informație s'a arătat ca falsă. Pe frontul galițian atacurile rusești s'au îndreptat în deosebi contra capului de pod din Burkanov pe Strypa.

Trupele austro-germane din armata Contelui Bothmer au respins și aici toate atacurile și au făcut cam 1000 prizonieri.

Iată ce spune cel mai nou comunicat al nostru despre aceste lupte.

Dușmanul a reluat acum ofensiva și contra frontului basarabean al armatei Pflanzer-Baltin. După-aceia în noaptea de Anul-nou a încercat înzădar în două rânduri, iar înainte de ameața zilei ce a urmat de mai multe-ori, de a pătrunde în pozițiile noastre, la 1 oră după ameați el a îndreptat din nou un atac puternic contra întăririlor dela Toporuc, care a fost respins de vitejii noștri apărători în o încăierare. La două ore după aceea pătruseră șase regimente rusești, cari în partea cea mai mare au fost din nou respinse, numai într'un loc lupta încă nu e terminată. Pierderile dușmanului sunt extra-ordinar de mari. Frontul nostru dela Strypa, la nord-est dela Buczac, încă a fost atacat de dușman în dimineața de Anul-nou. Atacul nu a succedat întocmai așa cum nu a reușit și o ieșire rusească asupra unui șant la nord-est dela Burkanov.

Numărul prizonierilor făcuți de o săptămână în Galiția-estică, se apropie de 3000. La sud dela Dubno și Berestiany, în regiunea dela Kormin, au fost respinse detașamente dușmane mai slabe.

Răvaș politic.

În săptămâna din urmă focul războiului s'a oprit în fața Salonicului. Aliații Francezi și Englezii s'au retras peste granița grecească și așteaptă sursirea armatelor austro-germane.

La hotarul Greciei e o liniște prevestitoare de furtună. Armatele austro-ungare și germane, precum și armata bulgară stau gata de ori-ce. Știrile ce sosesc, spun că trupele Înțelegerii așteaptă atacul puterilor centrale în viitorul cel mai apropiat și în vederea acestui atac întăresc înălțimile ce se ridică în jur de Salonic.

Unica cale ferată, care mai lega nemijlocit Grecia cu Bulgaria e întreruptă. Călătorii din urmă ce au sosit din Salonic la Sofia spun că generalul Sarraill e adevăratul stăpân al Salonicului.

Trupele Înțelegerii se întăresc pe linia *Guemendje Salonic*, în jur de Salonic, iar pe insula *Chalkidike* se construiește a treia linie de apărare.

Francezii își au pozițiile lor pe țărmul drept al Vardarului, iar Englezii pe țărmul stâng al râului. După știrile mai noi până acum au debarcat 230 mii Englezi și Francezi.

Trupele grecești au fost retrase din zona de luptă anglo-franceză și stau acum cu arma la picior. Înțelegerea a încercat să pună stăpânire și pe Cavala dar guvernul grecesc a ridicat un energetic protest.

Din izvor competent din Salonic se spune că trupele Înțelegerii doresc să dea o luptă decisivă cu armatele germane și austro-ungare pe înălțimile dela Kilkici (Küküs). La granița deocamdată e liniște. Englezii continuă sigur lucrările de fortificare a Salonicului și au concentrat un număr mare de trupe pe înălțimile Kilkici, Langada și Hortiads. Baza de operațiune a diviziei aeronautice franco-engleză va fi Kilkici. S'a început construirea unui mare hangar.

Grecia n'a primit încă nici o garanție din partea Germaniei că trupele bulgare nu vor trece pe teritor grecesc.

(Kilkici sau Küküs, unde va avea loc ciocnirea între trupele ostile, se găsește lângă calea ferată Salonic-Doiran, la 40 km. spre nord dela Salonic, iar Langada la 20 km. spre nord-est dela Salonic, lângă calea ferată Salonic-Serres. Spre sud dela Langada se găsește Hortiads sau Chortaci).

Ziarele rusești sunt informate din Atena, că două regimente sârbești, cari au fost la Gavghele s'au alăturat la armata engleză din Macedonia grecească.

Din acestea toate se vede, că luptele ce se vor da în fața Salonicului, vor hotărî poate soarta războiului, ce s'a dat în răsăritul Europei...

Adăpost pentru orfanii noștri.

Căți dintre întmoșii fruntași ai vieții noastre românești s'au hotărât să adune bani pentru înființarea unui orfelinat în Sibiu, în care să-și găsească adăpost bietii orfani rămași în număr atât de mare pe urma războiului. Iată actul ce l-au dat cu acest prilej:

Act comemorativ.

Războiul actual a scos la suprafață o mulțime de lipsuri, pe cari ne stătim datorii a le acoperi.

O astfel de lipsă de actualitate și după părerea noastră de cea mai mare urgență este înființarea unui orfelinat aici în Sibiu, pentru orfanii celor căzuți în războiu sau copiii ai părinților deveniți și altcum necapabili de muncă și câștig.

Subsemnații ne-am constituit de inițiatori ai acestui așezământ umanitar de întreținere, de creștere și de lumină, și contribuim în acest scop cu sumele arătate lângă numele nostru, iar suma întregă o punem la dispoziția Venerabilului Consistor cu rugarea, să o ia în administrare, — să mărească fondul și prin alte contribuții, și să-l doteze și din fondurile proprii astfel, ca încă în toamna anulului 1916 să se înființeze orfelinatul, față de care nu ne rezervăm nici un drept.

Sibiu, 12/25 Decembrie 1915.

1. Nicolae Ivan, ases. cons. K 500
2. Ioan de Preda, fișc. cons. » 500
3. Pantaleon Lucaș, ases. cons. » 500

4. Alexandru Lebu » 500
5. Dr. Ilie Beu » 200
6. Dr. Ioan Fruma » 200
7. Dr. Lucian Borcea » 200
8. Dr. Vasile Preda » 200
9. Dumitru Vulc » 200
10. Lazar Triteanu » 200
11. I. I. Lăpedatu » 100
12. Constantin Popp » 100

Darul acesta întmos nu are lipsă de nici o laudă. Sufletele curate ale copților, ce se vor adăposti în acest orfelinat vor fi pururea recunoscătoare.

Pacea.

O cercetare între oamenii politici din toate țările.

Un redactor al lui «New-York Times» a făcut o cercetare, cu privire la ce cred oamenii politici din toate țările despre pace și despre svonorile cari aleargă cu privire la începerea tratatelor.

Președintele Wilson spune că el dorește ca pacea să se încheie cât mai curând. Are speranța că, în urma întevierii Statelor-Unite și a Spaniei, pacea să se poată încheia.

Bryan crede că pacea nu se va încheia așa de repede pe cum se crede. După dânsul este o mare greșală că statele neutre ajută cu muniții și materiale trebuincioase războiului, pe aliați. Dacă aceste ajutoare s'ar opri un prim pas spre pace este, făcut.

Nu crede în adevărul svonorilor de pace cari aleargă.

Roosevelt spune că încheierea păcii în împrejurările de acum însemnează o prostie și n'ar aduce Europei decât nouă războaie.

Crede că războiul se va putea termina numai cu înfrângerea Germaniei.

Clemenceau spune că nu se poate pronunța. Nu s'a făcut și nici nu s'a primit din partea Franței nici o propunere de pace. Franța va continua însă războiul până la biruință.

Giolitti crede că este prea de vreme să se vorbească de pace. Războiul este abia la început. Pacea vor dicta-o învingătorii, iar cei învinși vor trebui să o primească fără nici o opunere, Italia este hotărâtă să-și continue războiul, oricâte jertfe ar cere el.

Garibaldi (nepotul eroului) spune că despre pace nici nu se poate vorbi acum. Italia va dicta pacea din Viena la Berlin. Are mare încredere în rege și Cadorna cari vor înfăptui unitatea națională a Italiei.

Sir Edward Grey spune că pacea se va încheia la Londra. Acum este prea repede să se vorbească despre ea. Crede că cine a scormonit svonorile de pace le-a făcut din dorința de a o încheia. Anglia nu poate începe tratative de pace până nu va fi biruitoare.

Cailaux speră că pacea va veni în curând. Acum ea s'ar încheia fără de învinși și fără de învingători, ei numai prin o mică schimbare de granițe între statele luptătoare.

Von Jagow, desmiat șticle aruncate de presa anglo-franceză, cum că Germania ar fi făcut propuneri de pace. Pacea o va hotărî biruința armatelor.

Contele Berethold crede în biruința puterilor centrale, cari nu vor putea fi învinse. Armatele anglo-franceze, n'au disciplina și n'au exercițiul celor austro-germane.

Războiul de până acum a fost al armatelor. Dacă pacea se va încheia acum, după cum se aude, va învinge cel care are armată diplomatică mai tare. La masa verde, luptele se vor da cu tot aceeași încetineală, ca și în luptele din tranșee.

Nu poate crede că puterile centrale să fi propus pacea.

Papa în diferitele declarații făcute, recunoaște trebuința încheierii păcii. El își va lua din nou însărcinarea unei noi încercări pe lângă luptători. Crede că va isbuti ca pacea să se încheie cât mai curând.

Redactorul ziarului american termină spunând că încheierea păcii este o mare întrebare. Puterile Quadruplei ca și acele centrale cred fiecare în victoria armatelor lor.

Până ce unul dintre beligeranți nu va suferi înfrângere, vorbă despre pace nu poate fi.

Partea literară.

Crăciunul anului 1915.

O mie nouă sute, și încă cincisăzece,
Mai sunt vre-o șapte zile, acelea pân' vor trece.
Să treacă-odată anul cumplit, și fără de soț,
C'are vrea să ne răpună copiii, toți și nepoți.
Chiar biblia ne spune, și cred că nu ne minte,
Dac'ar veni strămoșii, dintr'ale lor morminte.
Să vadă că povestea acuma s'a'mplinit,
Car' o spunea proroci când a fost prorocit.
C'o mie nouă sute dela Isus vor fi,
Dar două nici odată nu se vor împlini.
Ne-a spus tot adevărul, dar noi nu i-am crezut,
Acuma deci cu ochii pe toate le-am văzut,
E lumea atât de mare și plină de păcate,
Că nu pot să se vadă nici frate cu frate.
Dar n'au ei griji nici unul, că-i bine, sau e rău,
Și nici nu știu ei teamă nici chiar de Dumnezeu.
Ne-arată că e mare, și lucrul lui e sfânt,
Trimisu-nea chiar semne pe cer, și pe pământ.
In Vifleim odată, o stea când s'a ivit,
Ea a condus pe magii cei dela răsărit.
Acolo unde 'n iesle era pruncul culcat,
I a dus frumoase daruri și lui i-s'a 'nehinat.
Dar steaua răspândi'a lumină atât de mare
Că toată lumea a pus'o pe gânduri și mirare.
Irod văzând aceasta, atât s'a 'nspăimântat,
Ca nu cumva să sară din tronul de 'mpărat.

Era atât de crâncen ș'atâta de tiran,
Tâind pe toți născuți mai jos, și de doi ani.
Dar tozadar ostașii atât l-a căutat,
Că pe Isus puterea, de sus l-a apărat.
Când plânsate de mame resună a pustii,
Blastăm p'acela care răpise p'ai lor fii.
Cu ele de'mpreună acuma plângem noi,
Rugându-ne cu lacrimi să curme acest războiu.
Că Dumnezeu e mare și lucrul lui e sfânt,
Să ne aduc'o pace, la cei de pe pământ.
Acum a sosit timpul, să plângem toți 'n rând,
Pământul țării noastre cu lacrimi udând.
Și daruri să-i aducem, la cel ce s'a născut,
La cel fără de moarte și fără de 'nceput.
Să svinte atâtea lacrimi, din ochii tuturor,
Și 'nvingător să fie al nostru drag popor.

Maria din Ocna.

Intr'o zi de Duminecă.

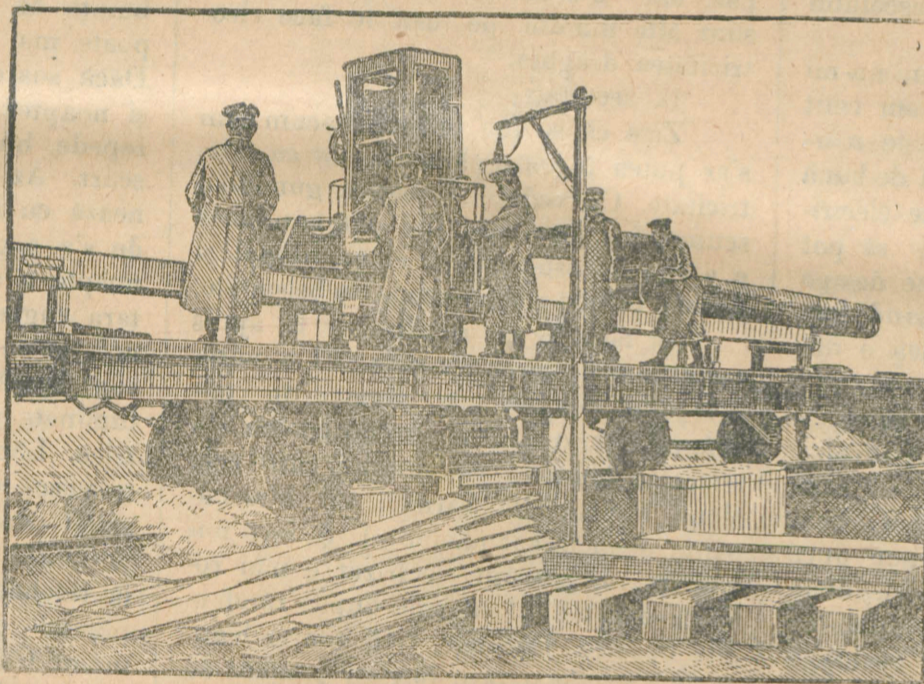
Și dascălul Iimie ștergându-și ochelarii aburiți cu nătrama își urmă firul povestirii. Cum spuneam — neamțu-i a naibii, nu deajaba se zice că face ceas cu cuc. Câte lanțuri de pământ n'au rămas la noi nelucrate, încât te apucă o dușoșie când vezi ogoarele întelenite și plugurile prnse de rugină. Da ia să te duci în țara neamțului, cât vei avea să umbli până ce dai de un pământ nearat, lăsat în grija celui de sus. Și să nu credeți că acolo ficiorii

nu sunt duși la bătaie, trimbița de chemare a răsunit și acolo, poate mai groaznic decât la noi, voinicii au plecat și acolo să și apere țara, că dacă împăratul clipește din sprânceană cine ar mai cuteza să zăbovească și să se ferească de focul învârtitor al prafului de pușcă. Dar veți neamțu își lucră mai cuminte moșia decât noi, căci el deja 'n timp de pace și-a dat seama că vom ajunge timpuri când n'o să mai aflăm brațe cari să lucre pământul. Plata lucrătorului crește de pe-o zi pe alta, vitele deasemenea se scumpesc așa încât cu timpul n'o să mai putem stoarce câștig din cultivarea pământului. Și muncindu-și creerul cu astfel de gânduri a început să iscodească fel și fel de mijloace cari să înlocuiască brațul omenească astfel și numai cu puțini lucrători și puține vite, sau chiar fără de ele, să se poată lucra pământul și adună recolta. Mă întrebați de mijloace. Da de câte ori nu v'am cetit din novele cum mai unul mai altul din capetele luminate ale lor au iscodit mașini de imblătit, mânate de motoară și câte și mai câte unelte cari lucră așa zicând dela sine, de o sută de ori mai cu spor decât mâna omenească așa încât un sat întreg are destul cu o mașină de aceea. De câte ori nu v'am spus cum fruntașii

O nouă mașină de tăiat și cioplit lemne în armata germană din Polonia rusească.

La facerea șanțurilor și a altor întărituri sub pământ pentru armata luptătoare, la construirea frotărețelor, la facerea podurilor și la alte multe feluri de lucrări în războiu, se folosesc azi o mare mulțime de stâlpi, grinzi, scânduri etc. Pentru tăierea acestor stâlpi, și scânuri să recere însă timp. De acea e de mare însemnătate, ca aceste lucrări să fie isprăvite cât se poate de iute. Aceasta se întâmplă cu ajutorul a diferite mașini de tăiat. Una de felul acestora arătam în chipul de alături.

Pionerii germani au așezat mașina pe un vagon de mărfuri rusești. Cu ea sunt în stare se taie într'o zi sute de arbori, din cari să facă stâlpi și alte lemne cum le trebuie. Prin Polonia rusească sunt păduți foarte mari, astfel că

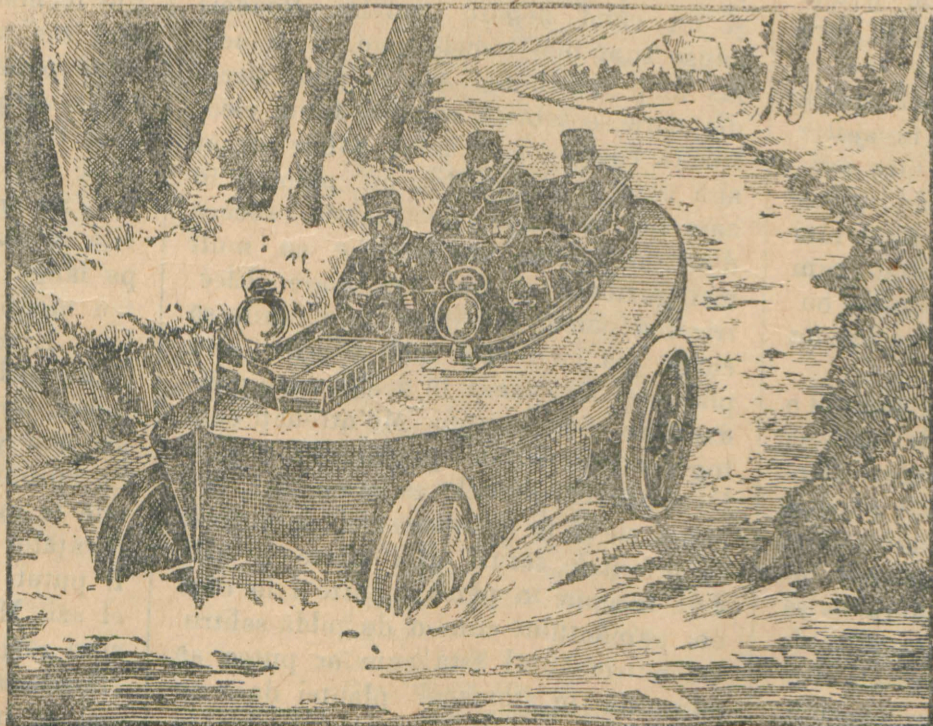

au de unde să taie. În cazuri de lipsă se întind niște șini, ca cele pentru linia ferată, până în mijlocul pădurii. Pe aceste șini duc apoi vagonul cu mașina de tăiat până la locul numit, unde se începe tăierea stâlpilor. Blanele și stâlpii tăiați se încarcă pe vagoane și se transportă cu trenul acolo, unde sunt de lipsă pentru lucrări ca cele numite mai sus. Mașina aceasta de tăiat se poartă cu diferite puteri, dar mai cu seamă cu motoare de benzin. Dela declararea războiului încoace, a fost de multe ori tare uimitor, câtă mulțime de stâlpi au tăiat numai într'o zi pionerii germani, cari lucrau cu astfel de mașini, pe cari le-am putea asemăna cu niște ferestreauă mari de pe la joagere.

Automobilul militar francez pentru călătoria pe uscat și prin apă.

Dupăcum se spune, armata franceză ar fi bine provăzută cu toate ce e necesare. Soldaților francezi le să la îndemâna tot felul de lucruri, cu cari să se ajute în cazuri delipsă. Intre aceste se numără și automobilul. Numai cât, dacă călătorești cu automobilul încă îți pot veni înaintea o seamă de neajunsuri. Așa spre pildă la trecerea peste ape, la uși și altele. Dușmanul, și păcum se știe, de obicei strică toate podurile, pe unde crede că poate fi urmărit. Iar în cazuri de acestea, când ajungi cu automobilul la un pod care e sricat, trebuie se stai în loc.

De aceea s'au construit automobile, cu ajutorul cărora să se poată trece peste un râu sau un lac, chiar și dacă n'ar fi pod peste el. Aceste automobile sunt tot a cele bicinuite, numai lo-

cul de șezut e altcum în ocmi, n'având forma ca la trăsuri, ci ca o luntriță. Luntrea aceasta e de așa construită și așa de mare încât ajunge pentru așezarea motorului, a cârmei automobilului și se poată șede în 'ea patru persoane. Un astfel de automobil militar francez vedem în chipul de alături; e în drum spre a căuta și a de de urma dușmanului. Dacă drumul peste un râu fără pod, vedem automobilul cum începe a înainta prin apă, în forma unei luntrei. Cât ce a ajuns la cealaltă parte a râului, roatele automobilului intră din nou în acțiune, mergând mai departe pe drum înainte. Că la trecerea prin apă se udă unele părți ale automobilului, cum sunt roatele, osiile etc., n'are a face nimic, deoarece acestea se mai udă și așa desule-ori, când sunt ploii mari sau noroaie, dar pentru aceea tot funcționează.

satelor se întrunesc, pun banii — fiecare cum poate — la un loc să întovărășesc, își cumpără mașinile, să îngrijesc de câțiva muncitori cari apoi ctreeră lanț de lanț și dau gata lucrul pe care mii de brațe abia l'ar putea isprăvi. Câștigul care să dobândește pe calea aceasta e mai mare decât acela care l'ar fi adus banii dacă s'ar fi pus la vre-o bancă. Dar cine ar putea să prețuiască folosul mare pe care l pot aduce aceste întovărășiri acum, când sute de case au rămas fără stăpân, când lucrătorul de câmp e silit să-și schimbe, sapa cu panganeta, plugul cu tunul, când în loc de sămânță roditoare trebuie să arunce plumburi otrăvitoare în ogoarele întinse ale dușmanului.

Aici dascălul s'a oprit puțin scrutând cu privirea sa vioaie pe sătenii cari îl ascultau nedumeriți, unii din ei rătăcind cu mințile cineștie unde departe la cel dus sa se bată pentru apărarea moșiei rămasă în lipsa lui nearată. Alții din ei s'or fi cugetat la tovrășia infundată de o mână de oameni din satul învecinat. Tovărășia are azi două mașini de îmblătit care colo după seceriș umblă din sat în sat muncind din greu și umplând cu bani și bucate șerparele și hambarele stăpânilor lor. Și atunci își vor fi zis și ei în gândul lor: „mă da tot fi cuminte neamțu ăla“. Gândurile cari li se îmbulzeau în cap tot mai cu grămada au fost deodată alungate de glasul mlădios al dascălului Irimie.

Dar — parecă oameni buni nu-mi vine nici mie să cred ceea ce-am cetit de curând. Neamțu nu cunoaște margini în a iscodi. Dumneavoastră de bună seamă ați auzit vorbindu se de electricitate. Doar și în satul vecin să pot vedea mașinile mari cari mânate de apă se învârtesc zi și noapte făurind fără hodină minunea pe care lumea o numește electricitate,

Și cum să nu fie minune când cu electricitatea asta poți lumina, încălzi, poți mâna tot felul de mașini, trăsuri și cară, poți face câte mai toate. Ca deacolo, unde să zămislește o poți duce unde-ți place, i destul să legi cele două perii în cari s'adună bat'o pârdaľnicu prin o sârmă de aramă fie cât de lungă și electricitatea curge prin sârmă dela o perie până la alta cu aceeaș ințeaľă cu care aleargă gândul. Acum îi aici și cum ai clipi din ochi e și în țara Muscanului. Minunea lui Dzeu

Azi când fiecare muncitor caută să-și ușureze lucrul, chemând în ajutor pe acest Prăslea, care poate face adevărate năsdrăvănii, e firesc lucru că nici muncitorul gliesti nu s'a lăsat mai pe jos ci s'a chinuit și străduit cum s'ar putea bucura și el de rodirile bogate pe care le poate înfăptui acest făt decurând zămislit al științii.

Și iată că în țările unde țaranul e mai cu dare de mână, moșiile mari se lucră azi cu electricitate. Pluguri electrice aleargă azi dela un capăt până la celalalt al lanțurilor de pământ, tăind brazde adânci în pământul umezit încât văzându-le cum lucrează fără ca să fie purtate de mână omenească ai crede că nu-i lucru curat. Dela mașinile electrice, mânate de apă, foc sau benzină, în cari se produce fără de încetare elec-

tricitatea aceasta se scurge în sârmele întinse peste suprafața pământului aducând în mișcare plugurile uriașe cari în felul acesta alunecă dealungul sârmelor, brăzdând în acelaș timp pământul.

Un neamț cu luleaua 'n gură oprește din când în când, după trebuință, curgerea electricității în sârme oprind astfel plugurile, ca nu peste mult să se pornească din nou, brazdând alte locuri încă nearate. Câte minunăți nu se pot vedea pe astfel de moșii, mașini de grăpat, de tăvălugit, de sămănat, de cosit, toate lucrând fără un pui de om, mânate de electricitate și iarăși electriceitate. Iar coala când a sosit timpul îmblătirii mașinile de treerat lucrează zi și noapte pânăce nu dau gata nenumăratele clăi de grâne căci șurile unde se întâmplă îmblătitul sunt luminate de lampe electrice cari sunt scutite de orice primejdie de foc.

Țararii ascultau înărmuriți la povestirile dascălului Irimie, cari li se păreau mai degrabă povești iscodite de mintea înțeleptului lor das ăl; numai luon al Florii mișca din când în când din cap întărind cele auzite. Pe el îl purtase nu de mult vaporul lui Missler peste întinderea mărilor nemărginite iar în America avu prilej să fie martor la felul acesta încă neobicinuit la noi de a se lucră pământul.

Cu toate acestea m'ași mai împăca și eu, zice dascălul după un scurt popas, dar' ce eace nu mi vine a crede sunt alte minuni pe cari le face electricitatea drăguța.

Ia ascultați:

Zice că se fac încercări acum cum s'ar putea îngrășa pământul tot cu electricitate. Că vedeți D-voastră gunoiul e scump, iar dacă nu-i dai pământului ce e a lui, să ostenește și el cu timpul și numai poate produce roade îmbeľșugate.

Și iacă la ce rezultat ar fi ajuns neamțu și în privința asta. El a varăt cele două capete ale sârmei în pământul lucrat așa că electricitatea s'a scurs în lăuntruľ pământului, între cele două capete ale sârmei, cu alte cuvinte a electrizat pământul. Și iacă minunea, un pământ electrizat e mai roditor decât altul îngrijit după rândelile noastre. Bucatele, ierburile și legumele cresc mai tare într'un pământ de acesta, mai ales dacă electrizarea s'a făcut după ce s'a umezit bine pământul, și nu când dogore soarele. Roadele aduse sunt mai îmbeľșugate și în acelaș timp mai bune. Așa de pildă sfecla din care se fabrică zăharul fiind electrizată conține mai mult zăhar decât alta care a crescut într'un pământ în care nu s'a scurs electricitate, săcara dintr'un pământ electrizat e cu mult mai gustoasă și mai nutritoare. Electrizarea pământului face că sucirile să curgă (să circuleze) mai repede prin plante și împiedecă în acelaș timp gândacii de la stricăciuni. Măntrebați cum îngrășe electricitatea pământul? Știți și Dvoastră că plantele ca să crească, trebuie și ele să se nutrească; ele se nutresc cu diferitele săruri cari parte se află dela început în pământ parte i le dăm noi pământului cum o de pildă salitru. Da nutremântul ăsta cum ar putea să pătrundă în stomacul plantei dacă nu s'ar topi, sau cum s'ar zice disolva în

apa care se află în pământ și pe care o sug prin rădăcinile lor. Ce folos de toate săurile acestea dacă nu să pot topi în apă și Doamne câte bucături bune nu se află în pământ, cari dacă s'ar putea topi în umezeala pământului ce bine le-a prinde săracelor plante. Dar ce folos, ele rămân în pământ nefolositoare câtă vreme is tari ca piatra. Și iacă electricitatea face și aci lucru bun. Scurgându-se ea prin pământ și întâlnind în drumul ei săruri cari nu se topesc în apă le silește să se topească îmbunătățind astfel pământul.... Cum vad acum soarele apunând și trimițând sulțe de foc din zarea 'nflăcărata ca un crai care înainte de culcare își mai cercetează odată cu privirea ostași, imi vine în minte o nouă minune pe care o poate face electricitatea. Soarele e susținătorul vieții pământești căci ce s'ar alege din noi și de tot rostul pământului dacă n'ar fi soarele drăguțul care să ne încălzească și să ne țină aprinsă lumina vieții. Ce s'ar alege de toate ființele viețuitoare de pe pământ dacă într'o bună zi soarele amărât de fărădelegile noastre s'ar desprinde de pe bolta cerească și ar apune pentru totdeauna porbind să lumineze alte neamuri mai vrednice decât omenimea de azi. Ne-am prăpădi cu toți, căci fără de lumina soarelui nici macar un fricel de iarbă n'ar putea să trăiască. Așa a orânduit Dzeu întocmirile lumii. Ca holdele să poată aduce roduri au trebuință de căldura și lumina soarelui poate mai mult decât omul și vitele. Dacă soarele ar lumina neîntrerupt zi și noaptea atunci plantele ar crește mai repede, bucatele s'ar coace în timp mai scurt. Azi când orașe întregi se luminează cu lumină electrică nu e mirare de s'a cugetat omul la înlocuirea peste noapte a soarelui și în economie. În țara englezului s'au făcut și în privința aceasta încercări. Stratouri lungi în cari sunt sămănate tot felul de plante sunt luminate peste noapte de lumina electrică. Lămpi electrice cari stau să le orbească cu lumina lor sunt potrivite astfel deasupra acestor stratouri încât să pot mișca dela un capăt al stratului până la celelalte luminând asemenea soarelui plantele cari încep să răsără din pământ. Cu mișcarea lămpilor omul țințește într'acolo ca plantele să fie în a eeași măsură luminate din toate părțile tocmai așa precum soarele în drumul său își trimite beľșugul său de lumină până și la cele mai ascunse particule ale plantei. Rezele electrice sunt tot atât de binefacătoare plantelor ca și soarele de peste zi.

Se inoptase de-a binele. Câte-o vită întârziată trecea din când în când pe lângă pălcuľ de țarani, cari ascultau tăcuți noutățile spuse de dascălul lor. Erau obișnuiți să afle în fiecare zi de sărbătoare câte-o veste nouă din lumea largă, iar dascălul Irimie a fost azi mai vorbăreț de cât ori și când. Se apropia vremea cinii, dascălul Irimie le mai vorbi de foloasele mari ale învățaturii, fără de cari nimic nu s'ar fi putut face din toate câte a istorisit el azi. Mai schimbară câteva vorbe despre răboiul care nu mai vrea să se sfârșească, despre fiacăi duși pe câmpuľ de bătaie și cine știe cât ar fi mai

durat șezătoarea de n'ar fi răsunat de-odată glasul mlădios al Paraschivii lui Ion al Florii:

„Da bine oameni buni, a-ți uitat să mai dați și pe acasă?”

Fără m'a scris pe hârtie,
Că sunt bun de cătănie.
Și din doi fi ce-ați avut,
El pe mine m'a răpit
Părăsind părinți și frate,
Să-l urmez în țări departe.
Dusu-m'a la el acasă
Și mi a dat haine frumoasă,
Niște haine nouă sure
Și m'a gătat ca pe un mire.
M'a încins cu curea lată,
Semn că eu nu mai am tată,
Iar în loc de măcuță
Datu-mi-a o pușculiță.
Baionetul dintr'o parte,
Să-mi fie drept ca un frate.
Datu-mi-a plumbi mulți și grei
Să-mi fie prietenii mei.
Iar după ce ne-a îmbrăcat,
Cătră tren ne-a îndreptat.
Noi toți în tren ne-am suit,
Trenul cu noi a pornit.
Patru zile și cinci nopți,
Zboară trenule cât poți!
A cincia zi la amiază,
Vedem trenul că 'ncețiază;
Și noi ne coborâm jos,
În loc pustiu, nisipos.
Arză-te focul mașină,
M'ai dus în țară străină!
Unde nu cunosc pe nime!
Nici oameni ca pela noi,
Nici nu vezi turme de oi;
Chiar nici frunza codrului
Nu i ca 'n țara Iancului,
Și nici iarba de pe deal
Nu i ca la noi în Ardeal.
Asta-i țara Rusului
Arză o para focului.
Rusie țară amară,
Ardeea-i în foc și'n pară!
Mulți părinți, soți, fii și frați
Zac în tine îngropați
În țărâna ta pustie
Îi acoperi pe vesie.
De acolo am pornit
Pe jos cătră răsărit
În bătaia dobelor
Sunetul trimbițelor,
Cu Rușii să ne luptăm,
Țara să ne-o apărăm.
Zece zile ne-am tot dus
Fără să găsim vr'un Rus,
Tot prin locuri neumbrate
Prin păduri multe și sate.
Fără pâine, fără sare
Cu „borneul” în spinare,
Plumbi mulți, grei fără măsură,
Pâine nici o bucură.
Iar în ziua următoare
C'am pe la sfințit de soare,
Pe Rușii noi i-am aflat
Într'o pădure de brad.
Și făcurăm pe ei „Sturm”,
Ca să-i facem pe toți serum.
Și pușcam cu puștile
De răsunau văile!
Svârlea Rusul cu granate
De s'auzia 'a șapte sate,
Dară noi nu ne temeam
Ci ca teii ne luptam.
Picau Rușii cu grămada
Cum pică iarna zăpada
Și picau și dintre noi
Ca vara picuri de ploaie.
Zăceau morți, zăceau răniți,
De plumbii rusești loviți.
Când un plumb repede vine.
Și se 'ndreaptă cătră mine;
N'avu 'n vânt loc să-i ajungă
Făr' la mine 'n mâna stângă,
Sânele 'ncepu a-mi cure.
Iar eu de durere-a plânga.
Măicuță de-ai fi știut
Cu'n val de pânză-ai fi venit.
Să-mi legi rana dureroasă
Precum mă grijeai acasă.
Dar eu pe nime având,
Stam acolo jos plângând.
Așa stând o zi întreagă
„Saniteți” venind mă leagă
La spital mă duc în grabă.
Iar acolo cât am stat
Rana mi-s'a vindecat.
Acum m'oi întoarce iară

În câmpul de luptă-afară,
La frații cari l-am lăsat
Să lupte pentru Impărat,
Pentru țara ce-am jurat.
În contra dușmanului
Soldații Muscanului,
Cari încearcă să răpească
Patria noastră strămoșească.
Să-le arătăm să știe ei,
Că în pace suntem miel
În bătaie pui de lei.
Fruză verde din părau
Seris'am astea rânduri eu;
Nu de fală sau mândrie,
Ci de chin din cătănie,
Cari de tinerel l'am tras
Cu mult chin, cu mult năcaz,
Cari l-am tras prin bătălie
Prin depărtata Rusie.
Cei ce vor să le belească
Și la noi să se găduască.
De noi cei instrăinați
Rogu-vă nu vă uitați.
Și mai rog pe Dumnezeu
Să vă ferească de rău
Să n'ajungeți ce-am ajuns eu.
Tinerel ca vai de mine
Rătăcind prin țări străine.
Să fie destul cu mine.
Vă doresc viață bună
Ca o floare din cunună.

Ioan Borzoș.

Crăciunul anului 1915.

De Chimu.

E Crăciunul, adevăratul Nașterii lui Iisus Christos, a Mântuitorului lumii. E al doilea Crăciun decând ne aflăm în marele războiu european sau mai bine zis măcel din veacul al douăzecilea poreclit secolul luminei.

Cum l'am așteptat și cum ne-a aflat acest Crăciun?

O să vedem!

Să luăm casa bogatului și casa săracului — cum în mai multe colinzi de ale noastre să spună de casa bogatului și casa săracului.

Bogatul n'a așteptat cu drag acest praznic de bucurie deși hambarele lui sunt pline de bucate și camera lui împodobită cu cărnaș și ciolane de porc.

Nu l-a așteptat cu bucurie deși bogatul s'a putut îmbrăca după plac, căci vitele lui și alte cele s'au plătit cu prețuri ca în povești.

Casa lui să pare pustie ca și a săracului. Nu e nici o bucurie într'ansa. În sara Crăciunului un moș bătrân ori o babă bătrână mai răscolește cel foc potolit pe când nepoții dorm că nu le vine nime la colindat.

Plâng, aducându-și aminte cum era în trecut casa lor și familia lor și cum ea e azi. Nime nu le caută casa. Ai casei cei buni sunt duși în război și nu știe sunt vii ori morți.

Și asta e Crăciunul bogatului!

Casa săracului. Dar' săracul pentru ce și cu ce să fi așteptat acest praznic cu drag? Ce-i ce ar fi trebuit să câștige celea de lipsă pentru acest praznic, sunt în războiu ori în cutare spital fără mâni și picioare ori poate sub glia rece.

La casa săracului în sara Crăciunului nu vezi nici semn de lumină; nici spuză pe vatra focului. La multe case sunt numai copii singuri căci mama le-a murit, iar tata îi dus. De unde foc și zăre la aceștia dacă nu-s lemne? Ele sunt scumpe de mama focului. De unde să aibă săracul să dea pe un stângia de lemne 100—200 coroane?

Hambarele lui sunt goale. Camera lui e pustie, căci un purcelu fost cu 100 coroane iar cucuruzul 50 cor. majs.

Săracul ar fi prea îndestulat pe acest Crăciun și cu pâine uscată numai să fie.

De îmbrăcăminte nici vorbă! Nici bieiții copii nu și-a putut trimite la școală din lipsa

Poezii din războiu.

Trandafir în rât crescut,
Măicuță când m'ai născut
Atunci bine ți-a părut.
Maică de părere bună
Mi-ai făcut scutece de lână,
Cu care m'ai învățat
Și'n cântări m'ai adormit.
Iar tata că sunt fecior
Și l-oi fi de ajutor.
Făcu leagăn pentru mine
Ca să dorm dulce și bine.
De tot răul m'ai ferit
Ca pe-o floare m'ai crescut
Dumnezeu vă răsplătească
Cu puterea cea cerească.
Dar când vă eram mai drag,
M'a jurat neamțul sub steag.
Când eram de-ajutorință,
Jurai neamțului credință.
Când era ca să v'ajut.
Pentru că ce m'ai crescut,
Neamțul neînduplecat,
Fără milă și păcat,
Cum răpește-un lup un miel,
Așa m'a răpit și el,
N'a 'ntrebat că-s tinerel.
Când cătană m'a luat,
La dor nu s'a cugetat;

de îmbrăcăminte și încălțăminte, căci o pereche de opinci a fost cu 10—20 coroane, iar cismele 50—100 cor.

Iată așa l-a ajuns pe sărac acest Crăciun!

Și acum unde e voia bună a bogatului care în acest praznic își deschidea ușile pentru toți cari îl colindeau? Unde e voia bună a săracului a cărui căsuță era altădată provăzută cu de toate?

Nu-i și nu-i! Pe bogat îl muncește un gând, pe sărac îl muncesc toate gândurile ce le poate suporta om pământean.

Și acest Crăciun e de jale și înăă mai de jale decum a fost Crăciunul anului trecut.

Doamne nu da și un al treilea Crăciun în acest războiu, căci acela ar fi și mai rău.

Pățite și văzute.

I.

Las drumul și taiu drept peste hotar către turnul bisericii. La marginea satului ajung la o cărare, care trecea prin cimiter. O femeie în vârstă de mijloc venea în față cu mire. Ducea mâncare la lucrașii din câmp. Lângă o cruce de lemn, cam învechită de vreme, pune merindea jos. Se apleacă pe cruce și începe a se boci:

Sotul meu, iubitul meu!
Mălute-ar Dumnezeu!
Să ai parte de odihnă,
Cu toți dreptii dimpreună.

Mă pătrund vorbele femeii. Îi dau bineață și voiesc să o mângâiu. Femeia îmi răspunde tot bocindu-se:

„Nici s'am inimă de lut,
Ce-am iubit nu pot să uit“.

„Dumnezeu te mângâie femeie bună“, — ziseu și plecau în drumul meu.

Un fior rece mă cuprinde. Mi am adus aminte că în cimiterul unui sat sunt două cruci de lemn. Lângă acelea nu-i nime să plângă și se implorize »mila lui Dumnezeu«. Mă mustră conștiința, că sunt rău, nici pentru mine nu m'am rugat bunului Dumnezeu și nici pentru părinții mei morți, pe cari îi uitasem.

N'am avut odihnă. Am cercetat crucile părinților, deși soartea m'a aruncat departe de locul nașterii mele. Cu evlavie am ingenunchiat lângă cruci. Vărsând lacrimi, m'am rugat bunului Dumnezeu pentru sufletele lor. Am pus legământ în sufletul meu, că voi fi mai bun, mă voi ruga mai des bunului Dumnezeu pentru mine și pentru sufletele părinților mei. Fie bunul Dumnezeu laudat, legământul îl țin și văd și cred, că:

1. „Aducerea aminte și pomenirea părinților și ai celor iubiți ai noștri, ne face mai buni, ne apropie de Dumnezeu și ne scapă de păcate“.

2. „Nemernic și uitat de Dumnezeu e tot cel ce-și uită pe cei iubiți ai săi după moartea lor“.

II.

Silit de împrejurări, am petrecut odată sfintele serbători ale „Nașterii Domnului nostru Isus Hristos“ pe drum. A doua zi întâlnesc pe drum un om bătrân, mergând către satul vecin. Era o vreme moale, drum rău, plin de noroiu căci nu văzuse bietul drum peatră decându-i lumea. Abia-și trăgea bătrânul picioarele. Îi dau bineață și-l întreb: »incătrău baciule pe vremea asta urată?« — »Da iacă d-le, mă poartă și pe mine prin tina asta urată dascălul nost' cel nou«. — Cum așa? — Doară duci ceva carte? — Duce-o focul d-le, numai ți-oi spune trăiască-te Dumnezeu:

La noi în sat, decând știu eu, așa a fost datina, că la Crăciun să umble prunci cu steaua. Și eu am umblat când am fost prunc. Hei e de mult de-atunci, dară și-acuma mi-aduc cu drag aminte de bucuria noastră și a sătenilor. Nu era casă, unde să nu ne primiască, că trăiască-te

Dumnezeu, așa era datina și tot așa a fost la noi, că dela omul cel sărac nu poftim nimic, ci, dacă avea prunci, îl cințiam noi din căpătare și era bucurie și'n casa bogatului și'n casa săracului. Astă vară, pela »Sănpetru«, ni-a murit dascălul bătrân; ierte-l Dumnezeu și-l odihnească, că tare om de treabă a fost, crede-mă că tot satul a plâns după el și ne am ales astă toamnă dascăl nou, tiner, numai de-acuma eșit dela învățatură.

Zic, acumă în post, către dascăl: »da învăță prunci să umble cu steaua?« — „Ah, lasă baciule“ — îmi zice dascălul — „acele-s lucruri din bătrâni“. — „Lucruri din bătrâni, dară au fost bune“ — îi zic eu — „și n'ar trebui să ne lăsăm datina noastră românească.“ — „Numai cărnați fie la Crăciun, fără colinde și steauă putem fi“ — îmi zise dascălul. Am vrut să-i spun ceva, dară iară n'am zis. Numai atâta am zis: „D'apoi bunu-i și cărnațul pentru pantece; deră cărnați poate omul mânca și în altă ziună, cu steaua numai la Crăciun să umblă“, — și m'am dus în drumul meu.

— Crede-mă, d-le, numai de aceea mă duc în satul vecin să văd steaua. Sunt de 60 ani și-n tot anul am văzut steaua la Crăciun și-mi pare, că sfânta sărbătoare nu i întregă, dacă nu văd.

Îmi venia să-i sărut fața bătrână dar rumenă încă a săteanului. Îi laud cugetul curat și îi spun că ar fi bine, dacă ne am ținea datinile cele bune din bătrâni și, ca să apăr și pe dascălul tiner îi zic: „D'apoi, zeu, n'a făcut bine dascălul, numai, știi domniata, așa-s tinerii, gândesc că numai ei știu ce-i bine. Dacă a mai îmbătrâni se va mai deda și el cu datinile noastre.“

»Deda, deda, numai mă tem, că a fi târziu“, îmi zise bătrânul. Intăresc și eu, că așa-i. Ne dăm bineță și ne despărțim.

Pe drum îmi tot frământă mintea vorbele bătrânului: „Deda, deda numai mă tem, că a fi târziu“. Cugetam în mine: noi Românii avem multe datini rele, avem însă și multe datini bune și frumoase moștenite dela moși strămoși. Acestea ni sunt tot așa de scumpe, ca și legea și limba. Dacă nu ne îndeletnicim cu ele — se uită și păcat, căci sunt o hrană sufletească a firii noastre românești. Dacă să pierd datinile noastre bune și frumoase, atunci se rupe una din zalele firii noastre, cari ne încheagă ca neam într'un trup și într'un suflet.

Am auzit cetindu-se în sfintele noastre biserici, multe sfaturi și îndemnuri, date de marii noștri bisericiești, ca poporul să se lase de unele datini rele.

Dacă ar fi după mine gândeam în mintea mea: »Eu aș da o poruncă, ca să se adune toate datinile noastre bune și frumoase; desbătându-le și alegându-le, le-aș face cunoscute tuturor preoților, învățătorilor și cărturarilor noștri, ca să le țină și să îndemne și poporul, ca să le țină.“

III.

Treceam printr'un sat românesc. Cam la mijlocul satului câțiva oameni dăramau o casă veche. Preste drum un bătrân cu plete albe sta la umbra unui nuc, bătrân și el.

Dau bineță și întreb pe bătrânul: „Bade dragă! care sunteți mai bătrâni, »domniata ori nucul?« — »Nucul e mai bătrân, când eram eu băiat, el era fecior și mă cinstea cu nuc. E sădit de tata, fie iertat.“

Din vorbele bătrânului bag de seamă, că era trist și abătut. Mi se părea, că o jale adâncă apasă sufletul lui.

»Se face o casă nouă aci?« întreb pe bătrânul. — „Ba nu domnule«. — Până-i lumea ce a fost aci nu se mai fae“. — »Am ajuns de răsul lumii“. — „Ni-am vândut lumina dom-

nule, trăiască-te Dumnezeu«. — »Se vede, că nu ne trebuie sau nu suntem vrednici de lumină“. Ochiul bătrânului, vorbind el, se scaldau în lacrimi.

Privesc locul, nu seamănă a curte țărănească. Presimțesc durerea bătrânului.

— „Doară școală a fost aci?« — „Da școală, școala noastră sfințită în legea noastră românească“. — »Aici am învățat și eu, aci am învățat toți din sat să cunoaștem pe bunul Dumnezeu, să ne cunoaștem legea noastră și să fim creștini adevărați.«

— „D'apoi nu va fi iară școală aci?« — »Ba școală, dară nu școală sfințită în legea noastră românească, ci sătească ori comună, sau cumu-i zic.“

— Și n'ați putut zidi iară școala confesională, care să se țină de biserică și legea noastră? — „Ba de putut am fi putut, dacă n'ar fi luat Dumnezeu duhul și darul său dintre noi“ — »Ne-am făcut cași prunci, cari nu ascultă de părinți« — »La mulți nici legea noastră, lăsată de Dumnezeu sfântul, nu le mai place, fug de sfânta »cruce« și de tămăie, cași »Bată-l Crucea“, — se însemnează bătrânul cu semnul sfinteii cruci — și zic, că ei sunt pocăiți și bapțiști și mai știe-i păcatul lor ce-s“ — „Destul, că se lapădă de lege și de neam.“

»Pentru toată lumea n'au voit să steie la cheltuială, ca să zidim iară școală de legea noastră« — »Comitatul a zis, că școala e veche și dacă nu zidim școală nouă, să ne mutăm casa școlii, că vatra e a satului și vor zidi ei școală comună.«

»Am mers câțiva la ei și i-am rugat să steie la cheltuieli, că doar frați sunt cu noi de-un sânge și de-o limbă«. Ni-au răspuns, că lor nu le trebuie școală, în care să fie chipul Domnului nostru Isus Hristos și sfânta cruce.

Ni-au spus în față, că ei nu sunt frați cu noi, că sunt oameni luminați și curățiți de păcate; părinții, moșii și strămoșii lor au putut să fie frați cu noi, că au fost oameni păcătoși, dar ei nu.

La vorbele aceste slabe m'am turburat și li am zis: »Voi ziceți, că nu sunteți păcătoși, aceasta nu e adevărat, căci sfânta Scriptură spune: că nu este om, care să fie viu și să nu păcătuiască. Voi sunteți frați cu noi de-un sânge și de-o limbă și vă lăpădați de noi, deși sfânta Scriptură zice, că, celce nu iubește pe frate-său nici pe Dumnezeu nu iubește.« »Prin ce srătați voi iubirea de Dumnezeu? — Prin aceea că voiți să stricați tot, ce au făcut părinții, moșii și strămoșii noștri pentru binele și fericirea neamului românesc!« Și le-am dat pace.

— »Așa am ajuns aci domnul meu! Eu zic, că aceasta e pedeapsa lui Dumnezeu asupra noastră și mă tem, că vom peri, de va merge tot așa!«

Copleșit de durerea bătrânului și revoltat în inimă eram să cer blăstămul lui Dumnezeu asupra acelor fii rătăciți ai neamului nostru; dar m'am recules și-am rostit în inima mea:

„Doamne dintru înălțime!
Pleacă ți ochii 'n Românie
Și ne dă la toți vârtute,
Care să ne ajute,
Să iubim cu infocare
Legea, limba fără care
Nu este scăpare.“

Pe bătrânul l-am mângâiat cu pilde din sfânta Scriptură, că bunul Dumnezeu nu perde un neam pentru câțiva rătăciți ai săi. E drept că ne împedecă în unele lucrări pentru binele neamului dară neamul tot nu va peri. A trecut neamul nostru și prin mai mari nenorociri. Să rugăm deci pe bunul Dumnezeu, să le descopere »Evangelia dreptății« și să-i împreune cu sfânta biserică.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 6 Ianuarie a.

Tuturoi cititorilor și colaboratorilor noștri, le dorim în numele redacției „Foi Poporului” sărbători fericite, iar ostașilor noștri cari ostenesce pe câmpurile de bătăie le urăm sănătate și izbândă.

Cătră abonați.

Numai câteva zile mai sunt până la sfârșitul anului acesta, care e al 23-lea dela înființarea foi noastre. În acest timp trecut, destul de lung pentru o gazetă românească, ne-am străduit să facem tot ce-am putut pentru îmbunătățirea foi, deși prețul de abonament e un bagatel. Dovadă despre ceace am făcut sunt numerii „Foi Poporului” din anii din urmă, când așa credem, foia noastră ajunsese a mulțami destul de bine pe orice cetitor. Ne simțiam deci pe calea înaintării continue și speram la un progres tot mai bun, care să ne facă cu puțință o și mai mare ridicare a foi.

Dar acum aproape 17 luni de zile a erupt marele războiu european, care, nu mai începe îndoiială că ne a lovit din multe părți și pe noi, ca și pe alții. De atunci încoace numărul abonaților e în continuă schimbare: aci mai mulți, aci mai puțini, dupăcum se fac asențările și conchemările sub arme dat fiind și aceea, că cetitorii noștri se compun, în cea mai mare parte tocmai din masele de jos ale poporului.

În legătură cu nesiguranta abonaților merge mulțimea schimbărilor de adrese încoace și încoala, un lucru care încă ne îngreunează grozav administrația. În privința aceasta foile de zi au ajuns trtuși la an fel despăgubire, fiindcă guvernul le-a scutit de-a plăti în decursul războiului marca postală, care pentru fiecare număr face 2 bani. Foile săptămânale nu se bucură însă de acest favor. Parcă acestea n'ar fi încă dintre cele mai dorite de popor și mai mult cerute gratis prin spitale!

Pe lângă aceste neajunsuri din afară, războiul a adus pe capul nostru o seamă de neajunsuri interne: mai multe persoane, cari scriau la Foaie, sau cari lucrau în tipografie au fost mobilizate. Locul unora s'a putut ocupa de alții, dar îndeosebi în tipografie avem azi mașini cari stau în nelucrare de peste un an de zile, deși în ele e capital de zeci de mii de coroane investit. Iar când astă primăvară a trebuit să ne părăsească și editorul și redactorul

responsabil, n'a fost lucru ușor să putem asigura scoaterea mai departe a foi.

De 17 luni de zile încoace, fiecare săptămână și lună ne pune în față la noi greutăți: nu treceam bine peste un neajuns cu cenzura, ne venia altol cu tipografia, posta sau expediția. Odată ne băga în gânduri dela cine să mai cumpărăm hârtie, care se impuținează și scumpește mereu, altă dată că ne trebuie cerneală pentru tipărit, benzina și alte diferite uleiuri scumpe în tipografie. Pe scurt: câte greutăți ne-au adus acest an, numai noi știm!

Cu toate acestea, nu ne-am retras de loc dela postul și chemarea noastră. Iar în viitor de asemenea avem de cugget a nu ne lăsa nici în fața celor mai mari greutăți, pe cari omul le poate încă învinga. Voim să rămânem credincioși steagului desfășurat acum 23 ani, străduindu-ne a trece și prin aceste zile grele, nutrinđ speranța într'un viitor mai fericit..

În fața împrejurărilor grele când toate materiile s'au scumpit așa de tare — spre pildă hârtia a ajuns azi la un preț aproape îndoit ca înainte de războiu, — ne vedem însă constrinși și noi a urca prețul abonamentului cu o coroană la an, și adică dela 4 cor. 40 bani la 5 cor. 40 bani. Prin urmare, de acum înainte „Foaia Poporului” va costa:

Pe un an 5 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an 2 „ 70 „

ceace Vă rugăm a lua în seamă la trimiterea abonamentului pe anul viitor, spre care scop la numărul 55 am adaus mandate postale.

Când aducem aceasta la cunoștință, nutrim speranța, că toți cetitorii și abonații vechi înțeleg scumpetea din zilele acestea, și prin urmare, nu numai că ne vor rămânea credincioși și pe cai departe, ci vor îndemna și pe alți să aboneze „Foaia Poporului”, care e cea mai veche și mai bună foaie populară. Din parte-ne avem nădejde, că vom trece și peste aceste zile grele, astfel ca în curând să facem foia noastră și mai bună de cum a fost în anii trecuți până acum.

De încheiere mai amintim, că numerii de probă se trimit la dorință oricui gratis. E destul a ni se cere pe o carte postală, scriind adresa cât se poate mai lămurit.

Redacția și Administrația
„FOAIA POPORULUI”.

A eșit de sub tipar volumul de poezii „Sibiu” de redactorul nostru Dr. I. Broșu. Pre-

tul 2 cor. Îl rezomadăm cu toată căldura cetitorilor noștri.

Înrolarea glotașilor și a voluntarilor asentați. Organul oficial și afișele comunică ordi diinațunea ministerială în urma căreia glotașii măscuți în a. 1873, 1874, 1875, 1876, 1877 și cei din 1891, 1895, 1896 și găsiți apți la asențările ținute în luna Decembrie a. c. au să se prezinte pentru serviciul activ militar la 17 Ianuarie 1916 la comanda militară de honvezi, sau armata comună indicată pe legitimația de glotaș. Tot atunci au să se prezinte — fără deosebire de anul nașterii — toți aceia cari au fost asentați ca voluntari, sau se vor asenta până la ziua prezentării la honvezime sau armata comună (chiar și în calitate de voluntari cu serviciul de un an). Mașiniști și focarii dela mașinile agricole, cari sunt în serviciile active ale acestor locomotivă, până la alte dispoziții nu trebuie să se prezinte.

Târgul de Iarnă al Sibiului se ține în zilele următoare: În 6 și 7 Ianuarie 1916 târg de vite cornute; în 8 și 9 Ianuarie târg de cai; în 10 Ianuarie, Luni, târg de mărfuri.

Calendarul Poporului pe 1916

a apărut și s'a pus în vânzare.

Ca în toți anii, așa și acum, „Calendarul Poporului” pe lângă partea calendaristică mai cuprinde diferiți articoli literari, poezii populare și din războiu, sfaturi, anecdote etc.

O deosebită atenție s'a dat asupra războiului actual, despre care s'a făcut o descriere asupra tuturor întâmplărilor din acest an. Descrierea războiului e ilustrată cu multe chipuri interesante, cum și mai multe mape, astfel că cetitorul își va putea ușor face o icoană a marilor frământări din zilele noastre, ca și cari nu s'a mai pomenit.

Nimenea să nu întrelase a comanda acest calendar atât de ieftin și potrivit în casa românească, pe care o împodobește de peste 30 de ani. De aceea nu-ți comanda alt calendar, până când nu vei vedea „Calendarul Poporului” dela Sibiu. Prețul e tot cel vechiu: 40 bani un exemplar, iar pentru poștă 5 bani deosebit. Ceice comandă dela 10 bucăți în sus, primesc rabatul cuvenit, ca și în anii trecuți.

Comande de călindare mai puțin de 10 bucăți trebuie plătite înainte, precum și cele de pe câmpul de luptă, altcum nu să trimit.

Cine dorește să se ocupe cu vinderea calendarului să ceară cât mai îngrabă condițiile pentru vânzătorii de calendare, cari să trimit la dorință gratis și franco.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Hertș.
Tiparul: „Tipografia Poporului”.

Az ügyhâzi járási fôszolgabírótól.

Sz. 3223—1915. 2280

Pályázati hirdetés.

Hóföld községben elhalálozás folytán megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyernt ohajtyák, hogy az 1900 év. XX. t. c. 3 § ban elôirt minôsítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, erkôcsi kôéletüket igazoló okmányokkal fôlszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1916 évi január hó 31-ig nyujtsák be.

Javadalmazás a törvényes fizetésen kívül:

1. Szabad lakás és fûtés
2. Irnoktartási atalány 500 k.
3. Marhatörzskönyvezetésért 75 „
4. Irodaátalány 80 „
5. Postaközelési díj 30 „
6. Napidíjatalány 110 „

Ezenkívül a magánmunkálatokért járó a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak,

A választás időpontját később fogom tudtul adni.

Ugyeház, 1915 december hó 27.

A járási fôszolgabíró:
Pátkófszky s. k.

100.000 orologioe!

Din cauza războiului sunt silit a pune în vânzare 100.000 de orologioe din argint imitat cu mașinarie Anker-Remont, excelentă așezată în Rubine, pe lângă prețul de: 1 buc. K. 5.— 2 buc. K. 9.80 6 buc. K. 23.50 12 buc. K. 56.— Așadar nimene să nu întrelasă această ocaziune de a-și comanda acest orologiu excelent și într'adevăr de jumătate cinstit. Comandă numai decăt, pentrucă în scurt timp vor fi toate vândute, 3 ani garanție în scris. Trimite pe lângă rambursă iar pe câmpul de luptă să trimitte numai pe lângă trimiterea banilor înainte, prin

Simon Lustig!

Urentfabrikslager, Nax Sandez 35.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă s'au răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comande să trimite la administrația „FOI POPORULUI”.

Nr. 2659/915

2278

Concurs.

Spre întregirea primului post de moașă comunală în comuna Felek (Avrig) devenit vacant prin abdicare, se scrie concurs cu termenul până la 31 Ianuarie 1916.

Reflectantele să-și înainteze rugărilor până la termenul indicat la subscrisa primărie.

Felek (Avrig) 30 Decembrie 1915.

Primăria comunală.

David, prim. Răduțiu, not. com.

E meritul războiului că am învățat să cruțăm!

Aceasta să manifestă jmai ales la produsele economice. Astăzi să prețuiesc multe cari până acum preste tot nu au fost luate în considerare.

Acuma e timpul pentru sfârmitul (smicuratul) cucuruzului. Până acuma au fost coceni cucuruzului o rămășiță fără preț!

Astăzi însă nu mai sunt!

Nu aruncați coceni de cucuruz pe gunoii, nu-i ardeți fără scop!

Moara cu cilindre în Dicsöszentmárton cumpără acești coceni cu bani scumpi și plătește pentru toată 100 kg. K 3.50

Atențiune!

Fiește care să adune coceni și să-i vândă ia moara cu cilindre!

Mai consult-e dacă în fiește care comună să află una sau două persoane cari pentru o plată corespunzătoare adună acești coceni pentru moara cu cilindre.

Cine-e aplicat la acest servici să-se înștiințeze la noi.

Dicsöszentmárton în Decembrie 1915.

Prima moară cu cilindre din valea Târnavei mici.

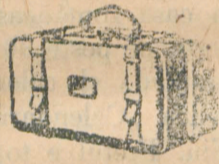
Albina institut de credit și economii.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinoară Societatea curelărilor)

Strada Cisnădiei 45 - SIBIU - Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru călătorie, călărit, vânat, sport și voiaj, portofolii și procovățuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzozi) permanent în depozit.

Toate articolele din brânsele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. - Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientos.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (foluri) de cai și cofere de călătorie.

Sprîjiniți industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie“.
Sibiu, Strada Ocnei (Burgergasse) Nr. 7, Sibiu.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dame și bărbați.

Prețul după cursul zilei

1500 perechi de bocconci

cu prețul dela 20 cor până la 28 cor. lucrați din materialul cel mai bun pentru domni, muncitori și militari.

Serviciu prompt.

Tot același depozit se află în strada Cisnădiei Nr. 49 sub firma **L. Ban.**

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!

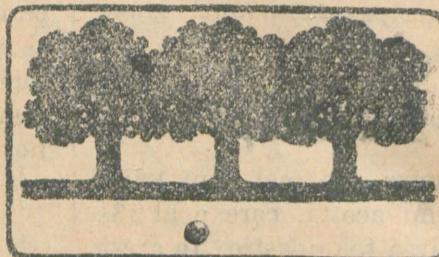
Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Accastă bere

e căstată și mbea cu plăcere de toți care cunosc-ă la oraș cât și la sate

Că berea de la Trei-Stejari e foarte căstată și gustosă se poate vedea și la toate celelalte parțiuni de la Sibiu și din împrejurimile ei

„FOAIA POPORULUI“

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite ori-unde și cu începere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cetitorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim merou.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de **5 luni** de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă satorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altunde-va, tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte postală, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foia la vr'un neam sau cunoscut de câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

Vânzare de mobile.

Din cauza magazinului îngrămădit ajung la vânzare cu

prețuri reduse considerabil

cam 20 de mobile pentru camere de dormit, de domni, sufragerii, garnituri de club și salon, de culină și mobile singurateice, precum și covoare, perdele etc; la

EMIL PETRUȚIU, Strada Salz 37, Fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47

Telefon Nr. 47

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și înzestrat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricate, ca de pildă a celor căzuți în războiu, tablouri marite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în războiu vor avea scăzământ la plată.

Rugând să-mi sprîjiniți noua mea întreprindere, semnez cu stimă:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,

vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.